

HELSETILSYNET

tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep

0032 OSLO

DERES REF: / YOUR REF:

VÅR REF: / OUR REF:
2011/810 II ELT

DATO: / DATE:
9. september 2011

Høring - forslag til endringer i kommuneloven og enkelte andre lover (egenkontroll i kommunene). Sak 11/1383

Statens helsetilsyn viser til ovennevnte høringsbrev fra Kommunal- og regiondepartementet datert 27. mai 2011. Statens helsetilsyn er overordnet tilsynsorgan for fylkesmennenes/helsetilsynet i fylkenes tilsyn med kommunenes helse-, sosial- og barnevernstjenester. Fra tilsynsrapporter og tilsynssaker mot personell og virksomheter erfarer vi at kommunene ikke har hatt tilstrekkelig oppmerksomhet om egenkontroll med disse tjenestene, verken når det gjelder risikovurderingene, styring av tjenestene, sikring av at feil blir identifisert og korrigert eller at nødvendige tiltak for å forebygge tilsvarende feil blir iverksatt.

Vi erfarer også at flere kommuner inngår samarbeid om å yte tjenester til befolkningen. Med den forestående samhandlingsreformen inne helse- og omsorgstjenesten, er et interkommunalt samarbeid en viktig forutsetning for å nå målsettingene i reformen. Det betyr at opprettelse av kommunale foretak, interkommunale selskap og aksjeselskaper vil øke. Tydelighet i ansvarslinjer og ansvarsinnhold er et viktig bidrag for en forsvarlig tjenesteyting. Tiltakene fra arbeidsgruppen om tiltak som skal styrke kommunens egenkontroll bør derfor gis stor oppmerksomhet og høy prioritet.

Utfra vårt myndighetsområde, er det aktuelt å kommentere høringsnotatets forslag om tiltak som tydeliggjør krav til egenkontroll i kommuner og selvstendige kommunale virksomheter, dvs. i kapitlene 1, 5 og 6.

Til punkt. 1.2.3 Samspelet mellom statleg tilsynsverksemd og den kommunale egenkontrollen

Vi tilslutter oss til arbeidsgruppas forslag om at fylkesmennene i planleggingen og gjennomføring av tilsynene skal holde seg orientert om planer og resultat av den kommunale egenkontrollen. Det må være en målsetting at tilsynet støtter opp om kommunens egenkontroll, både ved å velge ut risikoområder i tjenestene, og relatere svikt i tjenestene opp mot svikt i kommunens egne sikrings- og kontrolltiltak. En god fungerende egenkontroll, slik sektorlovgivningen i dag pålegger kommunen, er et viktig redskap for at kommunens innbyggere sikres et godt og forsvarlig

Statens helsetilsyn
Norwegian Board of
Health Supervision
Org. nr.: 974 761 394

Postadresse / Postal address:
Pb 8128 Dep,
NO-0032 OSLO, Norway
Besøksadresse / Street address:
Calmeyers gate 1

Fakturaadresse / Invoice address:
Statens helsetilsyn
Fakturamottak SSØ
Pb 4104, 2307 Hamar

Tlf. / Tel.: (+47) 21 52 99 00
Faks / Fax: (+47) 21 52 99 99
E-post / E-mail:
postmottak@helsetilsynet.no
Internett: www.helsetilsynet.no

tjenestetilbud. Et eksternt tilsynsorgan kan aldri dekke opp for kommunens egenkontroll, men være et viktig supplement som kan medvirke til å sikre et forsvarlig tjenestetilbud på sårbare områder.

Til punkt 1.2.4 Handsaming av statlege tilsynsrapporter i folkevalde organ

Vi tilslutter oss arbeidsgruppas forslag om å benytte tilsynsrapporter som grunnlag for eget forbedringsarbeid, og at tilsynsrapporter som gjelder egen kommune blir behandla i de folkevalgte organene i kommunen. Det er viktig at statlige myndigheter bidrar til økt bevissthet hos kommunenes styrende organer om at internkontrollkrav ikke bare omfatter styring av økonomi og HMS arbeid, der begrepene synes godt innarbeidet, men er like viktig for kommunens tjenesteyting innen helse- sosial- og barnevernstjenester. Vi anmoder derfor departementet å vurdere om kommunens internkontrollplikt på disse områdene også bør tydeliggjøres i kommuneloven. Vi støtter også arbeidsgruppens forslag at tilsynsrapporter blir behandla på egnet måte i folkevalgt organ, og foreslår at dette bør inn som en del av administrasjonssjefens lovpålagte ansvar i kommuneloven § 23.

Til punkt 5.1 Krav om rapportering om internkontroll i årsmeldinga

Statens helsetilsyn støtter arbeidsgruppens vurdering av at de folkevalgte har en selvsagt interesse av å få kunnskap om interkontrollarbeidet som er knyttet til kvalitetsarbeidet og kvalitetsutviklingen av kommunale tjenester. Vi støtter derfor arbeidsgruppas forslag om at departementet lovfester krav om rapportering fra kommunens internkontrollarbeid til kommunestyret.

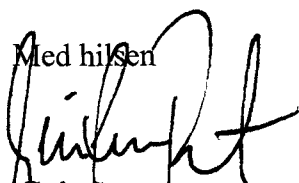
Til punkt 5.2 Kommunale foretak – internkontroll til daglig leiar

Vi er enig med arbeidsgruppas vurdering av at det er viktig at ansvaret for internkontrollen i kommunale foretak er klart. Vi støtter departementet i forslaget om at dette tydeliggjøres i kommunelovens § 71 nr. 2, og at ansvaret legges til daglig leder.

Til kap.6 Selskapskontroll.

Statens helsetilsyn støtter arbeidsgruppas uttalelse om at det er viktig at det i kommuneloven klargjør ansvarsforholdet mellom kommunens lovfestede eierskapskontroll og den generelle eierstyringen, og at begrepene i lov og forskrift bidrar til å klargjøre grensene mellom kontrollutvalgets oppgaver og kommunens som eier eller deleier i selskapet. Dette vil bidra til rask avklaring der tilsynet skal avgjøre hvem som er rett pliktsubjekt i forhold til blant annet pålegg om retting i tjenestene utført i regi av disse selskapene.

Med hilsen

Geir Sverre Braut (etter fullmakt)
ass. direktør

Elizabeth Loe Tollefsen
seniorrådgiver

Saksbehandler: Elizabeth Loe Tollefsen, tlf. 21 52 99 75